

Učiteljski Tovariš.

Glasilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: Dragi tovariši. — Srečno Novo leto! — Regulacija učiteljskih plač pri nas in drugod. — Zmes. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Inserati.

Dragi tovariši!

Novo leto je tu... novo leto z novimi stroški, ko vendar še stari poravnani niso. Stanje „Tovariša“ sicer ni obupno temveč razmerno ugodno, ker imam upanje, da je bilo preteklo leto zadnje, ki se je zavrsilo s primanjkljajem.

In vendar bi lahko pokazal „Tovariš“ že danes znaten preostanek, ko bi storil vsak naročnik vsaj to, kar je njegova dolžnost: da plača zastalo naročnino. Kako ugodno bi bila tedaj „Tovariševa“ blagajna podprta!

Večletne dolžnike nujno pozivljam, da pošljejo nemudoma vsaj enoletno naročnino, ker se jim drugače 2. številka vkljub vsem prošnjam in obljudbam ustavi.

Toliko zavesti mora vendar vsak učitelj imeti, da plača list, ki se zanj bori, zanj poteguje! Vsak pa, ki le količkaj trezno presoja preteklo dobo, bo spoznal, kje bi še bilo učiteljstvo s svojimi prošnjami brez „Tovariša“, kje pa že je... ko se je boril zanj „Tovariš“! In vendar nam ima „Tovariš“ izvojevati še mnogo, mnogo!

Tedaj pa se mora zbrati krog „Tovariša“ vse zavedno učiteljstvo, podpirati ga mora z besedo in djanjem.

Prijatelji... nabirajte nam novih naročnikov plačnikov! Pridobivajte mu veljavno v vseh slojih.

Današnja številka prinaša položnice vsem naročnikom, ki nimajo naročnine še predplačane. Vsak naj jo hitro izpolni ter odda pošti, da je ne izgubi!

Vsak naročnik mi delo olajša, ako pri pošiljanji naročnine pristavi svojemu naslovu tudi črko in številko, ki jo ima na križnem ovitku, n. pr. C. 54 (sledi naslov).

Prva številka se pošlje mnogim učiteljem na ogled. Drugo številko dobe samo naročniki. Tem smatram vse stare naročnike ter one nove, ki so se oglasili z nakaznico ali vsaj z dopisnico. Odgovod starih naročnikov pripoznam le, ako mi isto sporočo lastnoročno, ker vrnitev lista brez podpisa ne more biti odpoved. Vrnitev kake številke zakrivi le premnogokrat pošta, posebno v današnjih dneh, ko je naš list na indeksu!!

Tovariši, — vsem Vam prav srečno in veselo novo leto!

Ljubljana-Barje, o novem letu 1902.

Črnagoj.

Srečno Novo leto!

Z današnjo številko stopa naš list v dvainštiri deseto leto svojega obstanka. Docela se je izredčilo število tistih mož našega stanu, ki so mu kumovali pri rojstvu. Ali tista navdušenost do povzdige učiteljskega stanu, ki ga je rodila, ni izumrla do današnjega dne, zakaj tista navdušenost ga vzdržuje še danes in ga bo v bodočih letih. Iz te navdušenosti se je počasno razvila tista odločnost in brezobzirnost, ki prešinja naš list, boreč se za interes šolstva in učiteljstva, ki mu je priborila na eni, nam prijazni strani ugled in upoštevanje, na drugi, nam sovražni strani, zavist in odpor.

Kakšno je bilo šolstvo ob ustanovitvi našega lista in kakšno je danes! Kak je bil naš položaj takrat in kak je danes! Nečemo in ne moremo trditi, da je vse to naša zasluga, a priznavamo pa lahko z mirno vestjo, da je naš list k preobratu na boljše obilo pripomogel. Med tistem časom, ko so učitelji še mežnarili in bili pred vsem hlapeci mogočnih gospodov, pokorno klanjajoč tilnik in koleno pred njimi, pa med današnjim časom, ko se je ljubljanskemu knezu in škofu blagovolilo zljubiti, da je postavil tudi naš list na indeks in njega bralee še pri živih telesih obsodil v večno pogubo — leži pač dolga, dolga doba, doba bojev in naporov, doba prebujenja, osamosvojitve in uspehov!

Malo ima naš „Tovariš“ tovarišev med slovanskim časopisjem, ki bi se bil vanje zaletal vladozeljni klerikalizem s tako silo, s kakršno se je in se zaleta še sedaj vanj. Kakor